

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRAZIELLA BEZZINA**

Seduta tas-6 ta' Dicembru, 2013

Talba Numru. 105/2013

Awtorita' ghat-Trasport f'Malta

vs

**Christian Fenech
ID 430690 (M)**

It-Tribunal,

Ra l-Avviz tat-talba li permezz tieghu l-Awtorita' attrici talbet lil dan it-Tribunal sabiex jikkundanna lill-konvenut ihallas lill-Awtorita' attrici s-somma ta' elf, mija u disgha u tletin ewro (€ 1,139.00), rapprezentanti d-danni u l-hsarat ikkawzati mill-konvenut fis-17 ta' Jannar, 2010 li waqt li kien qed isuq il-vettura DAA 605, habat gol-*crash barriers* li jinsabu gewwa Triq ix-Xatt, Pieta'.

Illi ghal dawn id-danni u hsara huwa responsabbli l-konvenut kawza ta' imprudenza, negligenza u non-

Kopja Informali ta' Sentenza

osservanza tar-regolamenti tat-traffiku u tal-vetturi bil-mutur.

Bl-ispejjez, inkluzi l-ispejjez tal-ittra ufficjali datata 18 ta' Jannar, 2012 u bl-imghaxijiet legali mid-data tal-incident in kwistjoni sad-data tal-pagament effettiv, kontra l-konvenut illi huwa ngunt ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tal-konvenut, li permezz taghha eccepixxa illi, in linea preliminarj, il-konvenut jeccepixxi n-nuqqas ta' kompetenza ta' dan it-Tribunal illi jisma' u jiddeciedi dwar il-mertu tal-proceduri odjerni illi jirrigwarda incident awtomobilistiku, u dana ai termini tas-sentenza **Joseph Ciscaldi noe vs Nicholas Camilleri** [Appell Numru 40/2011/RCP]; Illi minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni preliminarj tieghu u minghajr ma jissottometti ruhu ghall-gurisdizzjoni ta' dan it-Tribunal, il-konvenut heccepixxi wkoll in linea preliminarj illi l-azzjoni odjerna hija preskritta ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; Illi in linea sussidjarja u assolutament minghajr pregudizzju ghall-fuq premess, u dejjem minghajr ma jissottometti ghall-gurisdizzjoni ta' dan it-Tribunal, il-konvenut jeccepixxi illi l-Awtorita' attrici ghandha ggib l-ahjar prova dwar ir-responsabilita' ghall-akkadut, u d-danni effettivi u attwali minnha allegati u reklamati. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Ra d-dokumenti li gew ipprezentati mill-partijiet.

Semgha t-trattazzjoni.

Illi din is-sentenza tittratta dwar l-eccezzjoni preliminarj ta' nuqqas ta' kompetenza *ratione materie* ta' dan it-Tribunal sabiex jaqta' u jiddeciedi din il-kawza.

Ikkunsidra,

Illi l-ammont reklamati in forza ta' din l-azzjoni jirraprezenta danni sofferti mill-Awtorita' attrici in segwitu ghal incident awtomobilistiku li sehh fis-17 ta' Jannar, 2010, li fih il-vettura misjuqa mill-konvenut, habtet fi *crash barriers* li jinsabu gewwa Triq ix-Xatt, Pieta'.

Illi l-konvenut, da parti tieghu jikkontendi illi tali azzjoni, gialadarba tittratta dwar hsara ikkawzata in segwitu ghal incident awtomobilistiku, kellha tigi proposta fic-Centru Malti tal-Arbitragg, u dan b'applikazzjoni tal-provvedimenti tal-Artikolu 15 (11) tal-Kapitolu 387 tal-Ligijiet ta' Malta, u dan skond l-insenjament tal-Qrati taghna, senjatament dak dikjarat fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph Ciscaldi noe vs Nicholas Camilleri**, deciza fid-19 ta' April, 2012.

Ikkunsidra,

Illi r-Raba' Skeda tal-Kap 387 tal-Ligijiet ta' Malta jistipula illi:

“Kull tilwima civili jew kummercjali, li ma tkunx wahda li jkollha x'taqsam ma' talba ghal danni ghal hsara fil-persuna, li tkun tilwima li torigina minn:

(a) kollizjoni bejn vetturi, jew

(b) hsara involontarja fil-proprjeta' li tinvolvi l-vetturi...”
ghandha tigi sottomessa ghall-Arbitragg.

Illi l-interpretazzjoni ta' dan il-provvediment tal-Ligi kien, sa ricentement, regolat mill-insenjament tal-Onorabbli Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Middlesea Insurance p.l.c. noe et vs Gevimida Limited (13/2009 PS)** deciza fit-23 ta' Ottubru, 2009, fejn gie dikjarat kif gej: *“Fil-fehma ta' din il-Qorti, il-ligi kif inhi, rettament interpretata, ma ssostnix il-pretensjoni ta' l-appellanti. Ictu oculi, mill-istess intestazzjoni tas-subparagrafa 1.2, il-kontroversja li l-legislatur jirrizerva b'mod mandatorju lill-Arbitragg huma dawk li ghandhom rapport kawzali ma' incidenti ta' traffiku li jikkagunaw dannu materjali fl-istess vetturi jew fil-proprjeta' ta' terzi b'effett tat-tamponament f'dik l-istess proprjeta' minn vettura jew vetturi ko-involvi f'dak l-istess incident stradali.”*

Illi aktar qabel fl-istess sentenza, gie dikjarat ukoll *“... hu sew maghruf illi ghal fini tad-determinazzjoni tal-kompetenza minhabba l-materja rigward ghandu jittiehed ghall-kontenut tat-talba introduttiva mill-parti u tac-cirkustanzi migjuba ghab-bazi taghha, indipendentement*

mill-fondatezza, o meno, taghha. ... Fondamentalment, l-investigazzjoni mit-Tribunal trid twassal biex mill-gharbiel li jaghmel ta' l-oggett tat-talba, tal-fatti sottostanti, u tad-deduzzjonijiet, jiddetermina jekk prima facie ghandux il-kompetenza proprja li jiddefinixxi l-kwestjoni sottomessa.”

Illi dik il-Qorti kienet tat interpretazzjoni lil dan il-provvediment tal-Ligi fis-sens illi kemm-il darba (i) d-dannu materjali soffert minn min qed jipproponi l-azzjoni huwa fil-vettura involuta fl-incident stradali in kwistjoni, u (ii) tali hsara ggarbet konsegwenza ta' tamponament li sehħ fl-istess incident stradali, allura tali azzjoni kellha tigi proposta fic-Centru Malti tal-Arbitragg.

Illi sussegwentement, u dan permezz ta' sentenza moghtija mill-istess Onorabbli Qorti tal-Appell, fl-appell minn award moghti fi proceduri ta' arbitragg, fl-ismijiet **Joseph Ciscaldi vs Nicholas Camilleri (40/2011 RCP)** deciz fid-19 ta' April, 2012, l-interpretazzjoni li nghata lil dan il-provvediment tal-ligi kien aktar wiesa', u dan fis-sens illi kwalunkwe incident li jinvolvi vettura, kemm in kwantu jirrigwarda tamponament bejn zewg vetturi, u kwalunkwe hsara involontarja ohra, li pero' tinvolvi vetturi, l-azzjoni relattiva ghandha tigi proposta permezz ta' arbitragg, u mhux fil-qrati ordinarji. Illi l-Qorti tal-Appell ghamlet referenza, in rigward, ghad-decizjoni li nghatat fil-kawza fl-ismijiet **Thomas Smith Insurance Agency Limited noe vs Mario Borg et (775/07 ISB)** deciza fid-9 ta' Lulju, 2008, fejn gie dikjarat illi; “*Min-naha l-wahda l-iskeda titkellem fuq kollizzjoni bejn vetturi (1.2.a) u min-naha l-ohra titkellem dwar hsara involontarja ohra li pero' tinvolvi vetturi (1.2.b) – u minkejja din id-distinzjoni, l-iskeda tpoggi, fil-parametri hemmhekk msemmija, l-obbligu tal-gurisdizzjoni fuq l-Arbitragg fi kwalunkwe miz-zewg kazijiet.”*

Illi l-kriterji li gew stabbiliti, permezz ta' din l-istess sentenza, sabiex jigi determinat jekk azzjoni taqax taht il-gurisdizzjoni esklussiva tal-Arbitragg, huma kif gej: “*L-importanti huwa illi sakemm si tratta ta' hsara fuq vettura u ma tinvolvix hsara fuq il-persuna u taqa' fil-limitu ta' Ewro 11,646.87, allura l-gurisdizzjoni tat-tilwima taqa' fil-*

kompetenza esklussiva ta' l-arbitragg." Illi l-interpretazzjoni li nghatat lill-iskeda hija fis-sens illi kwalunkwe hsara li tirrizulta f'vettura, irrispettivament minn xi tkun il-kawza ta' tali hsara, u sakemm ma jkunx hemm danni fuq il-persuna, allura tali azzjoni ghall-hlas ta' danni li ma jeccedux is-somma ta' hdax il-elf sitt mija u erbgha u sittin ewro u sebgha u tmenin centezmu (€ 11,646.87), ghandha tigi proposta permezz ta' arbitragg.

Illi applikat dan l-insenjament tal-Onorabbli Qorti tal-Appell ghall-kaz in ezami, u tenut kont illi l-hsara lmentata mill-Awtorita' attrici fil-*crash barriers* proprjeta' taghha giet ikkawzata konsegwenza ta' tamponament minn vettura li fil-hin tal-incident jidher illi kienet qed tigi misjuqa, u ghalhekk kienet miexja, dan it-Tribunal huwa tal-fehma illi tali cirkostanzi jinkwadraw ruhhom f'dak kontemplat fis-subinciz (b) tal-paragrafu 1.2 tat-Taqsima A fir-Raba' Skeda tal-Kap 387 tal-Ligijiet ta' Malta, u li ghalhekk din it-tilwima kellha tigi mressqa fic-Centru Malti ta' l-Arbitragg. Illi ghalhekk it-Tribunal ser jghaddi sabiex jakkolji din l-eccezzjoni, u jastjeni mis-smigh ta' din il-kawza.

Ghaldaqstant, it-Tribunal qed jilqa' l-eccezzjoni sollevata mill-konvenut dwar in-nuqqas ta' kompetenza tieghu *ratione materie* sabiex jaqta' u jiddecidi din il-kawza, u konsegwentement jiddikjara ruhu mhux kompetenti biex jiehu konjizzjoni tat-talba odjerna u jastjeni milli jkompli s-smigh tal-istess.

L-ispejjez ikunu a karigu tal-Awtorita' attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----